

Rooms-katholicisme

Christelijk of heidens?

Bron: <http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Cults/Catholicism/catholic.htm>

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977.
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V.
Gereviseerd op 2-10-2008

De Rooms-katholieke kerk, met haar hoofdkwartier in Rome, heeft haar eigen stadstaat met het Vaticaan, en beweert wereldwijd meer dan 968 miljoen leden te hebben (1996). (Katholieke ledencijfers zijn nogal misleidend want zij tellen als lid elke persoon die als baby katholiek werd gedoopt, met inbegrip van de miljoenen mensen die geen praktiserende katholieken zijn). De Rooms-katholieke kerk, in zijn heidense vorm, kwam onofficieel tot stand in 312 n.C., in de tijd van de zogenaamde “miraculeuze bekering” van de Romeinse keizer Constantijn. Alhoewel het Christendom niet eerder tot officiële religie van het Romeinse Rijk werd gemaakt dan met de edicten van Theodosius in 380 en 381 n.C., was Constantijn van 312 tot aan zijn dood in 337 n.C. betrokken bij het bouwen van heidense tempels en christelijke kerken, en zette hij de heerschappij van de heidense priesters langzaam om in die van de bisschop van Rome. Maar de familie van Constantijn gaf het laatste teken van hun priesterschap niet op dan na het uiteenvallen van het Romeinse rijk. Het gaat hier om de titel die de keizers droegen als hoofd van het heidense priesterschap¹: Pontifex Maximus - een titel die de pausen zouden erven. (De pausen erfden ook Constantijns titels van burgerlijk hoofd van de kerk: *Plaatsvervanger van Christus*² en *Bisschop der Bisschoppen*³).

In de tijd vóór Constantijns ‘bekering’ werden christenen niet zozeer vervolgd om hun geloof in Christus, maar omdat zij daarnaast geen heidense godheden in hun geloof opnamen. Nu, door Constantijns moeite om het nieuw gestichte ‘christendom’ aangenaam te maken voor de heidenen in zijn rijk, werd de “christianisatie” van deze heidense godheden gemakkelijker gemaakt. Bijvoorbeeld, zo kregen heidense rituelen en afgoden geleidelijk christelijke betekenissen en namen en werden ze ingelijfd in de ‘christelijke’ aanbidding (zo vervingen ‘heiligen’ de cultus rond heidense goden, in de aanbidding en als beschermers van hun steden; moeder/zoon beelden werden herbenoemd tot Maria en kind Jezus; enz.), en heidense feestdagen werden herbenoemd tot christelijke feestdagen (zo werden het Romeinse feest van de Lupercalia en het feest van de reiniging van Isis omgezet in het Feest van de Geboorte van Maria; het Saturnaliënfeest werd vervangen door Kerstmis; een oud feest van de doden werd vervangen door Allerzielen en Allerheiligen - nu Halloween; enz.). Er kwam nu een verandering: in plaats van vervolgd te worden wegens het niet aanbidden van heidense godheden, werden christenen, die het niet eens waren met orthodoxie van de keizer, nu vervolgd in de naam van Christus! Het ‘gechristianiseerde’ Rome werd de legitieme opvolger van het heidense Rome! Dit is de droevige oorsprong van de Rooms-katholieke kerk.

Hier beneden staan de hoogtepunten van wat katholieken geloven met betrekking tot: de gezagsbron, Christus en Maria, verlossing en sacramenten, de mis, vagevuur, kerkconcilies. Zoveel meer zou echter kunnen gezegd worden over deze dingen, en ook over vele andere katholieke leringen, zoals: de Roomse priesterklasse en hun oorsprong in de apostelen, de pauselijke onfeilbaarheid en zijn verondersteld opvolgerschap van Petrus, de oorbiecht, de leer van boetedoening en aflaten, rituelen, ceremonieën, relieken, de leer van het celibaat, regels over huwelijk en scheiden, enz.

1. Gezagsbron

¹ Een teken daarvan was het dragen van de kromstaf (lituus of augurstaf): <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Kromstaf.pdf>

² Lat. *Vicarius Christi*: Plaatsvervanger van Christus. *Vicarius*: plaatsvervangend, plaatsvervanger (Wolters Latijn-Nederlands, 12^e druk, 1995).

³ Lat. *Episcopus Episcoporum*: Opziener der Opzieners, of Bisschop der Bisschoppen.

Met betrekking tot de Bijbel accepteren katholieken ook de apocriefe boeken naast de 66 boeken van de protestantse Bijbel. Zij aanvaarden ook de overlevering (traditie) en de leer van de Katholieke Kerk als gezaghebbend. Deze zijn op zijn minst even gezaghebbend als de Bijbel (vergelijk dit met Markus 7:8, 9, 13; Mattheüs 15:3, 6, 9; Kolossenzen 2:8). Met betrekking tot de pauselijke onfeilbaarheid geloven katholieken dat oecumenische concilies, van de bisschoppen en de paus, immuun zijn voor dwaling wanneer ze *ex cathedra*⁴ spreken over geloof en zeden. En met “onfeilbaar” bedoelen katholieken niet louter *de facto* afwezigheid van dwaling; het betekent positieve *perfectie* die elke *mogelijkheid* van dwaling wegneemt. Zie de noot hier onderaan over Vaticanum II⁵. In feite plaatst het Rooms-katholicisme zich boven de Heilige Schrift; d.w.z., ze leert dat de Rooms-katholieke kerk de Bijbel voortbracht en dat hun paus Christus’ plaatsvervanger³ is op aarde. Katholieken geloven ook in *sacerdotalisme*: dat een gewijd priester de macht heeft zonden te vergeven (vergelijk dit echter met 1 Timotheüs 2:5).

2. Jezus Christus

Het katholicisme leert dat Christus God is, maar niettegenstaande geloven zij niet dat Christus’ dood de *volle* boete droeg voor de zonde. Dit wil zeggen: zij geloven dat zij, die zich kwalificeren voor de hemel, ook nog een tijd in het vagevuur zullen moeten doorbrengen, om te boeten voor de zonden (vergelijk hier echter Johannes 19:30; Hebrëeën 10:10-12).

3. Maria

De Katholieke Kerk geeft verering en aanbidding aan Maria, geheel buiten de Schrift om. Er wordt naar haar gerefereerd als zijnde “heilig”, de “Moeder van God”, “Mede-verlosseres” (Co-Redemptrix), en men maakt van haar een voorwerp van afgodische aanbidding (zo bevat de rozenkrans telkens tien gebeden voor Maria tegenover twee tot God). In 1923 bekrachtigde paus Pius XI de verklaring van paus Benedictus XV (1914-1922) dat Maria samen met Christus leed, en dat zij met Hem het menselijke ras verlost. En paus Pius XII benoemde Maria officieel tot “Koningin des Hemels”⁶ en “Koningin van de Wereld”⁷.

Katholieken beweren niet alleen dat Maria volmaakt zondeloos was vanaf de conceptie (zie de bul van paus Pius IX in 1854, *Ineffabilis Deus*: het dogma van de Onbevleete Ontvangenis), maar ook dat zij tot zondigen *niet in staat* was (vergelijk echter Lukas 1:46, 47; Romeinen 3:10, 23; 5:12; Hebrëeën 4:15; 1 Johannes 1:8, 10).

Katholieken geloven ook dat Maria eeuwige maagd⁸ is (vergelijk echter Psalm 69:9; Mattheüs 1:24, 25; 13:54-56; Markus 6:3; Johannes 7:5), en dat zij met lichaam en ziel in de hemel werd opgenomen (Bul van paus Pius XII, *Munificentissimus Deus*, dogmaverklaring Maria tenhemelopneming, 1 november 1950)⁹. Consequent met al deze verering van Maria wordt zij eigenlijk *boven* Christus geplaatst - Rome zegt: “Hij kwam tot ons door Maria en wij moeten tot Hem gaan door haar”. Dit alles is zo duidelijk afgodisch dat men zich kan afvragen waarom katholieken zich beledigd voelen wanneer hun religieuze praktijken cultisch¹⁰ worden genoemd.

⁴ *Ex cathedra* (Lat., = vanaf de cathedra, d.i. bisschopszetel): uitspraken van de paus, als hoofd van de Kerk, krachtens zijn hoogste apostolisch gezag, over een leer betreffende geloof of zeden welke bindend zijn voor de gehele Kerk. Hij mag naar rooms-katholieke overtuiging bij dergelijke uitspraken *ex cathedra* rekenen op een bijzondere bijstand van de Heilige Geest. (Encarta 2002).

⁵ <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/vcII.pdf>

⁶ Lett. *regina coeli*. In 1954 verklaarde Paus Pius XII Maria officieel als de Koningin des Hemels (Encycliek *Ad Caeli Reginam*).

⁷ In de Encycliek van Paus Pius XII, *Ad Caeli Reginam*, par. 22, wordt Maria “Koningin van al het geschapene, Koningin van de wereld en Koningin van het heelal” genoemd.

⁸ Katholieke Katechismus par. 510: “Maria ‘is maagd gebleven, toen zij haar zoon ontving, maagd, toen zij hem baarde, maagd, toen zij hem droeg, maagd, toen zij Hem voedde aan haar borst, altijd maagd’.^{cit} met heel haar wezen is zij ‘de dienstmaagd des Heren’ (Lc. 1,38)”.

⁹ In deze bul staat ook dat ieder die weigert dit te geloven de toorn Gods over zich zal krijgen: Par. 47.

¹⁰ Van het Engelse “cult”: een religie die aanzien wordt als onorthodox of vals, of een sterke devotie voor een persoon, ding of idee (Webster’s).

4. Redding (verlossing)

Katholieken leren dat een persoon wordt gered door de Rooms-katholieke kerk en haar sacramenten, in het bijzonder door de doop. Zij geloven niet dat redding kan verkregen worden door genade door geloof in Christus *alleen*, maar dat de doop essentieel is voor de redding.

Katholieken geloven dat niemand buiten de Katholieke kerk kan gered worden (*Unum Sanctum*)¹¹ (vergelijk echter Johannes 5:24; Efeziërs 2:8,9; Galaten 2:21; Romeinen 3:22, 23). Zie ook het Vaticanum II “decreet over de katholieke deelneming aan de oecumenische beweging”, en de Nieuwe Katholieke Catechismus par. 819 en 846¹².

Zij geloven ook dat iemands eigen lijden boete kan doen voor zijn eigen zonden *en* die van anderen, zodat wat Christus' lijden niet in staat was te bereiken kan bereikt worden door eigen werken en de werken van anderen (Vaticanum II).

5. Sacramenten

Katholieken hebben zeven sacramenten: “het doopsel, het vormsel of de zalving met het chrisma, de eucharistie, de boete, de ziekenzalving, de priesterwijding, het huwelijk” (Catechismus par. 1113).

Alhoewel niet eerder formeel verordend dan op het Concilie van Florence in 1439, spreekt later het Concilie van Trente de banvloek (anathema) uit over al wie het niet eens is met Rome's visie dat Christus Zelf deze zeven sacramenten instelde!¹³ (Het idee achter de sacramenten is dat het vergoten bloed van Christus, bij Zijn dood aan het kruis, geen waarde bezit tenzij het op een of andere manier “sacramenteel” wordt toegediend en toegepast door katholieke priesters).

Alhoewel katholieken geloven dat alle eerste vijf sacramenten onmisbaar zijn voor de verlossing (want zonder één van deze wordt er een doodzonde begaan), wordt de doop toch als de belangrijkste beschouwd. De katholiek gelooft dat een persoon in het geestelijke leven van de Kerk binnentreedt door de doop. Dit wil zeggen: doop der wedergeboorte - dat een persoon kan gered worden door de doop (eigenlijk ‘op weg zijn naar de verlossing’, want katholieken weten nooit precies wanneer zij gered zijn). Zij passen de kinderdoop toe omdat zij geloven dat de doop de erfzonde wegneemt (vergelijk echter Johannes 3:18).

6. De Mis

In de vroege kerk was de mis onbekend, en ze werd niet eerder een officiële doctrine dan op het Lateraans Concilie van 1215, onder de leiding van paus Innocentius III, en herbevestigd door het Concilie van Trente. De kerk van Rome beweert echter dat de mis een voortzetting is van het offer dat Christus bracht op Golgotha - in feite een her-kruisiging van Christus, opnieuw en opnieuw, maar dan op een on-bloedige wijze (vergelijk echter Hebrëeën 9:22; 1 Johannes 1:7). Zij geloven dat hiermee Christus Zich opnieuw en opnieuw offert voor de zonde (vgl. echter Hebrëeën 7:27; 9:12, 25, 26; 10:10, 12, 14, 18), en dat deze offers even effectief zijn om de zonden weg te nemen als het echte offer op Golgotha. Katholieken hangen daarbij de leer van de *transsubstantiatie* aan (verandering van substantie), namelijk dat het brood en de wijn echt het lichaam en bloed van Christus *worden* (door toedoen van de priester!), en dat de hostie kan aanbeden worden als God Zelf! Het offer van de mis is *het* centrale punt van de katholieke aanbidding, zoals aangetoond wordt door het feit dat mensen die niet naar de mis gaan daarmee een doodzonde begaan.

¹¹ Paus Bonifatius VIII verklaarde plechtig in zijn Bul *Unam Sanctam* van 1302: “Wij verklaren, wij roepen uit, wij bepalen dat het voor het heil absoluut noodzakelijk is dat ieder menselijk wezen ondergeschikt is aan de Romeinse Opperherder”. Dit werd later bevestigd door Vaticanum I.

¹² 846: ... “Daarom kunnen die mensen niet gered worden die heel goed weten dat God door middel van Jezus Christus de katholieke kerk als noodzakelijk gesticht heeft, toch weigeren haar lid te worden of te blijven van deze kerk”.

¹³ Zie Concilie van Trente, Zitting VII, Canon I.

7. Vagevuur

Alhoewel van heidense origine werd de doctrine van het vagevuur voor het eerst geconceptualiseerd in de belijdende kerk van de 2de eeuw. De Roomse kerk kondigde dit af als geloofsartikel in 1439 op het Concilie van Florence (It. *Firenze*) en het werd bevestigd door Trente in 1548. De Katholieke kerk leert dat zelfs zij “die in de staat van genade zijn” (d.w.z. gered en zonden vergeven) nog altijd een onbepaalde tijd in het vagevuur moeten doorbrengen om gezuiverd (d.w.z.: boeten voor zonden/gereinigd voor de hemel) te worden. (Technisch gezien kan deze ‘zuivering’ eerder al in dit leven gebeuren, maar het vagevuur is de algemene hoop van de katholieken). Sommige katholieken zullen toegeven dat die leer niet op de Bijbel is gebaseerd maar op katholieke traditie (dat naar katholieke normen even gezaghebbend is) (vgl. Johannes 5:24; Lukas 23:43; 1 Johannes 1:7, 9; Filippenzen 1:23). Anderen zeggen dat die leer is gebaseerd op de interpretatie van een aantal teksten in de Schrift: 1 Korinthiërs 3:15; 1 Petrus 1:7; 3:19; Mattheüs 12:31. Zij leren dat zij die in het vagevuur zitten kunnen geholpen worden door de gebeden en goede werken van hen die op aarde zijn (inbegrepen het ‘kopen’ van missen en/of andere aflaten) maar zij zijn er niet zeker van hoe deze gebeden en werken worden toegepast (vgl. 2 Petrus 1:9; Hebrëeën 1:3; Johannes 3:18; 19:30; 2 Korinthiërs 5:6-8).

8. De Concilies

Er zijn drie grote Rooms-katholieke concilies geweest: het Concilie van Trente (1545-1563), Vaticanum I (1869-1870), en Vaticanum II (1962-1965). Dat laatste concilie bood geen nieuwe doctrines en evenmin verwierp ze enige essentiële leer van de Roomse Kerk. Vaticanum II verwijst tientallen malen naar Trente, citeert Trente’s verklaringen als gezaghebbend, en herbevestigt Trente op alle gebied. Zelfs de Nieuwe Katholieke Catechismus (1992/1995) citeert Trente niet minder dan 99 maal! Er bestaat niet de minste aanwijzing dat de proclamaties van Trente door Rome werden ingetrokken. Bij de opening van het Tweede Vaticaans Concilie verklaarde paus Johannes XXIII: “Ik aanvaard alles wat beslist en verklaard werd op het Concilie van Trente”, en alle katholieke leiders die Vaticanum II bijwoonden tekenden een document waarin deze uitspraak werd opgenomen.

Het Concilie van Trente

Het Concilie van Trente werd opgezet in een poging de opmars van de protestantse Reformatie tegen te gaan. Het keurde vele bijgelovige en onbijbelse opvattingen uit de Middeleeuwen goed (alles te geloven onder de bedreiging van “anathema”: de banvloek). Het Concilie van Trente

- a. Ontkende elke leer van de Reformatie, van *sola scriptura* tot “redding door genade, door alleen genade”.
- b. Sprak 125 banvloeken uit (d.w.z.: eeuwige verdoemenis) over allen die geloven wat evangelischen geloven en prediken vandaag.
- c. Evenveel gezag voor de traditie als voor de Schrift (eigenlijk wordt de traditie boven de Schrift gesteld).
- d. De Schrift is enkel bestemd voor de priesters (verboden voor iedereen onder de leken zonder een geschreven permissie van hun overste - dit te overtreden werd beschouwd als een doodzonde).
- e. Zeven sacramenten.
- f. Communie door het eten van alleen brood (de wijn mag niet gedronken worden).
- g. Vagevuur.
- h. Aflaten.
- i. De mis als een verzoenend offer.

Vaticanum I

- (a) Bepaalde de onfeilbaarheid van de paus.
- (b) Bevestigde *Unum Sanctum* (geen redding buiten de Katholieke kerk).

Vaticanium II

Bracht *geen nieuwe* doctrines, noch veranderde of herriep ze oudere: Trente en Vaticanium I blijven zoals ze zijn (d.w.z.: Vaticanium II bekrachtigde alle anathema's van Trente). Vaticanium II herbevestigde zulke Roomse ketterijen als de pauselijke suprematie, het priesterschap, de mis als een onbloedig offeren van Christus, een bezoedeld sacramenteel evangelie, katholieke tradities evenwaardig als de Schrift, Maria als Koningin des Hemels, de oorbiecht, Mariolatrie (Maria-afgoderij), pelgrimages naar 'heiligdommen', vagevuur, gebeden voor de doden, enz.

Enkele anathema's (banvloeken) van Trente¹⁴

6° Zitting - CANON IX: Wie beweert, dat de goddeloze gerechtvaardigd wordt door het geloof alleen, in die zin dat niets anders nodig is om mee te werken met de genade tot het bekomen van de rechtvaardigmaking, en dat het geenszins nodig is zich voor te bereiden en zich open te stellen door een beweging van de eigen wil: hem treffe de banvloek.

6° Zitting - CANON XII: Indien iemand beweert dat het geloof waardoor wij gerechtvaardigd worden, niets anders is dan het vertrouwen op de goddelijke barmhartigheid, die ons de zonde vergeeft omwille van Christus, of dat wij alleen door zulk een vertrouwen gerechtvaardigd worden: hem treffe de banvloek.

7° Zitting - CANON I: Indien iemand beweert, dat de sacramenten van het nieuwe verbond niet alle werden ingesteld door onze Heer Jezus Christus, of dat er meer of minder zijn dan zeven, namelijk het doopsel, het vormsel, de eucharistie, de biecht, het laatste oliesel, het priesterschap en het huwelijk, of ook dat één van deze zeven niet werkelijk en eigenlijk een sacrament is: hem treffe de banvloek.

13° Zitting - CANON I: Indien iemand ontkent dat in het sacrament van de allerheiligste Eucharistie het lichaam en bloed waarlijk echt en substantieel aanwezig zijn, samen met de ziel en goddelijkheid van onze Heer Jezus Christus, en derhalve de gehele Christus; maar zegt dat Hij daar slechts als teken in aanwezig is, of figuurlijk, of virtueel; hem treffe de banvloek.

13° Zitting - CANON II: Indien iemand zal zeggen dat de substanties van brood en wijn nog steeds in het sacrament van de allerheiligste Eucharistie overblijven, samen met het lichaam en bloed van onze Heer Jezus Christus, en de wonderlijke en unieke conversie zal ontkennen van de substanties van brood en wijn in lichaam en bloed, welke conversie de Katholieke Kerk toepasselijk transsubstantiatie noemt: hem treffe de banvloek.

13° Zitting - CANON VI: Indien iemand zal zeggen dat Christus, de eniggeboren Zoon van God, niet moet vereerd worden in het sacrament van de allerheiligste Eucharistie, zelfs niet met de open aanbidding van latria, en daarom niet moet vereerd worden met enige feestelijke viering, noch plechtig moet rondgedragen worden in processies overeenkomstig de lofwaardige en algemene rituelen van de heilige Kerk, en dat Hij niet publiek voor het volk moet gezet worden om vereerd te worden, en dat zijn aanbidder afgodendieners zijn: hem treffe de banvloek.

Bron: <http://www.rapidnet.com/~jbeard/bdm/Cults/Catholicism/catholic.htm>

¹⁴ De canons en decreten van het Concilie van Trente bevatten 151 banvloeken!

Referenties voor het bestuderen van de Rooms-katholieke kerk:

- De Nieuwe Rooms-katholieke Catechismus, 1995, is online raadpleegbaar in het Nederlands op <http://www.rkdocumenten.nl/> of <http://www.stvitus.nl/kkk/> *
- Het Concilie van Trente, 1545-1563, is online raadpleegbaar in het Engels op <http://history.hanover.edu/texts/trent/trentall.html> *
- Vaticanum I, 1869-1870, is online raadpleegbaar in het Engels op <http://www.ewtn.com/library/COUNCILS/V1.HTM> *
- Vaticanum II, 1962-1965, is online raadpleegbaar in het Nederlands op <http://www.stvitus.nl/concilie/links.asp> *

* Of hier downloadbaar (en veel meer) op mijn site: <http://www.verhoevenmarc.be/rkk-studie.htm>

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm